

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Горлівський інститут іноземних мов

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
(протокол № 10 від «29» червня 2017р.)
Оновлено за результатами перегляду
рішенням Вченої ради
(протокол № 10 від «29» червня 2023р.)

Голова Вченої ради ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Світлана Омельченко

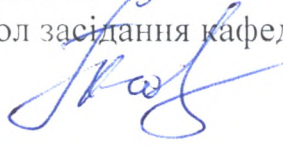
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА **Практична психологія**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Кваліфікація	Бакалавр з психології
Обсяг програми	240 кредитів ЄКТС
Нормативний термін навчання	3 рік 10 місяців

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-професійної програми
Практична психологія

ДОПОВНЕННЯ І ЗМІНИ ВНЕСЕНО:

Кафедрою психології (Протокол засідання кафедри № 11 від 03.05. 2023 р)
Завідувач кафедри

Т.В. Борозенцева

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультету соціальної та мовної комунікації
Протокол № 10 від 17.05.23

Голова Вченої ради факультету

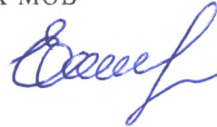

В. Г. Мараховська

СХВАЛЕНО:

Вченою радою Горлівського інституту іноземних мов
Протокол № 11 від 28.06. 2023 р.

Голова Вченої ради ГІМ

Є. М. Беліцька

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Протокол № 9 від 29.06. 2023 р.

Голова Вченої ради

С. О. Омельченко

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ № 80 від 01.07. 2023 р.

Обґрунтування змін до освітньо-професійної програми

Освітньо-професійна програма «**Практична психологія**» є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів у галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія».

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході до підготовки бакалавра у галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія».

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341, додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519).

Освітньо-професійна програма розроблена у відповідності зі Стандартом вищої освіти України із галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 «Психологія» (Наказ МОН від 24.04.2019 р. № 565)

У процесі реалізації освітньо-професійної програми (виконання навчального плану, розробки робочих навчальних програм дисциплін, проведення практичної підготовки та атестацій) в 2021-2023 навчальних роках, а також за результатами опитування здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, керівників баз практик і роботодавців було отримано рекомендації і побажання щодо оптимізації певних компонентів освітньо-професійної програми з метою підвищення її якості.

На підставі проведених консультацій, спільних обговорень та робочих нарад, робоча група погодила зміни до певних структурних компонент Програми. Ці зміни враховують вимоги професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти» (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 24.11.2020 р. № 2425) та спрямовані на удосконалення фахових компетентностей і посилення певних аспектів практичної підготовки психологів, що відповідають сучасним завданням соціально-психологічних потреб у суспільстві.

Зміни стосуються технічних, організаційних та змістовних особливостей освітнього процесу, а саме:

- узгодження формулювання професійної кваліфікації випускників ОПП з чинними нормативними документами;
- введення нових освітніх компонент в процес навчання за рахунок перерозподілу кредитів інших дисциплін
- удосконалення структурно-логічної схеми ОПП
- оновлення змісту і назви ОК 11, 12, 28, 31, 36,39, 41, 43 з урахуванням сучасних тенденцій в сфері збереження психічного здоров'я населення та вдосконалення форм корекційної роботи
- удосконалення графічного представлення структурно-логічної схеми ОПП для кращого унаочнення взаємозв'язків ОК та їх спрямованості на досягнення визначених програмою ПРН.

Доповнення та зміни до освітньо-професійної програми розроблено і внесено робочою групою у складі:

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою у складі:

Борозенцева Тетяна Валеріївна	кандидат психологічних наук за спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи»(053 Психологія), доцент (завідувач) кафедри психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»; <i>(гарант освітньої програми, керівник групи забезпечення)</i>
Грицук Вікторівна Оксана	кандидат психологічних наук за спеціальністю 19.00.07. «Педагогічна та вікова психологія» (053 Психологія), доцент

		федри психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;
Кошелева Геннадіївна	Наталія	кандидат педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти», доцент кафедри психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».
Дроздова Сергіївна	Діана	кандидат психологічних наук за спеціальністю 19.00.07 - педагогічна та вікова психологія (053 Психологія), доцент кафедри психології Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Яланська Павлівна	Світлана	доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Сіденко Олександрівна	Юлія	кандидат психологічних наук, в.о.завідувача кафедри психології, глибинної корекції та реабілітації Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького
Деркачук Сергіївна	Оксана	Керівник Центру розвитку CleverSpace (м. Нетішин), викладач кафедри психології та педагогіки Національного університету «Острозька академія» (м. Острог),

Стейкхолдери:

Писарев Володимирович	Ярослав	Офіцер - психолог військовослужбовець 3-ї окремої Залізної танкової бригади
Іванова Вікторівна	Ганна	Заступник директора з виховної роботи ЗЗСО № 22 ім. М.М. Крупченко, м. Краматорськ
Ромашко Миколаївна	Юлія	Президент ГО «Відкрита асоціація психологів-практиків «Трансформація»
Черкасова Володимирівна	Альона	здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Горлівського інституту іноземних мов, випускниця ОПП 2022 року

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Освітньо-професійна програма розроблена на підставі **нормативних документів**:

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/>
4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2017 р. № 600 (зі змінами). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 р. № 584 (Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти). URL: <file:///C:/Users/Administrator/Downloads/5ece6db59dd63893447483.pdf>

6. Методичні рекомендації до розроблення освітніх програм (до введення стандартів вищої освіти) / Уклад. : Р. А. Сітарчук, Н. М. Савельєва, Т. С. Япринець. Полтава : ПНПУ, 2016. 24 с.
7. Методичні рекомендації до розроблення освітніх програм у Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет» / Уклад. О. Г. Набока. Слов'янськ : ДДПУ, 2017. 30 с.
8. Міжнародна стандартна класифікація освіти. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isc-ed-fields-of-education-training-2013RU.pdf>.
9. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
10. Національна рамка кваліфікацій. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>
11. Національний класифікатор професій ДК 003:2010. Затверджено Наказом Держпоживстандарту України від 28 липня 2010 р. № 327. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>; Зміна № 9. Затверджено Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 18 серпня 2020 р. № 1574. URL: <file:///C:/Users/Administrator/Downloads/f501062n10.pdf>
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій». URL: <https://xn--80aagahqwiyibe8an.com/kabineta-ministriv-postanovi/postanova-vid-listopada-2011-1341-pro147682.html>
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
15. Програма розвитку освіти Донеччини на 2021-2027 роки. URL: <https://dn.gov.ua/news/kolegiya-doneckoyi-oda-shvalila-proyekt-programi-rozvitku-osviti-donechchini-na-2021-2027-roki>
16. Професійний стандарт практичного психолога закладу освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf
17. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>
18. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
19. Стратегія розвитку Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» на 2021–2025 URL: http://forlan.org.ua/doc/Institute_strategy_2021-2025.pdf

Зміст освітньо-професійної програми узгоджено з:

1. Концепція нової української школи. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/konczepczyia.pdf>
2. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.- уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г.Кременя. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy%20ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html?download=83:hlosarii-terminiv->

[vyshchoi-osvity-2014-r-onovlene-vydannia-z-urakhuvanniam-polozhen-novoho-zakonu-ukrainy-pro-vyshchu-osvitu&start=80](#)

3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. URL: <file:///C:/Users/Acer/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>
4. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. URL: <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseu.html?download=88:rozvytok-systemy-zabezpechennia-iaкости-vyshchoi-osvity-ukrainy&start=80>
5. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
6. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій). URL: <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
7. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
8. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international%20standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-%20detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
9. QF ЕНЕА 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО). URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_%20Communique_AppendixIII_952778.pdf%2020

**I. Профіль освітньо-професійної програми «Практична психологія»
зі спеціальності 053 Психологія**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет», Горлівський інститут іноземних мов
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти – бакалавр Освітня кваліфікація: Бакалавр з психології.
Офіційна назва освітньої програми	Практична психологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, Термін навчання – 3 роки, 10 місяців
Наявність акредитації	Освітньо-професійну програму акредитовано Рішенням Акредитаційної комісії України від 27 грудня 2018 року, протокол № 133, що затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 8.01.2019 р. № 13.
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України 6 рівень Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти QF ENEA перший цикл, Європейська рамка кваліфікацій для навчання впродовж життя EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти – на конкурсній основі за результатами сертифікатів ЗНО з переліку конкурсних предметів, визначених Умовами вступу до ВНЗ України та Правилами прийому до ГІМ ДВНЗ ДДПУ (в рік вступу) / або за результатами екзаменів з конкурсних предметів (для категорії осіб, яким надано таке право Умовами вступу до ВНЗ України)
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	На період акредитації до 01.07.2026 р. З можливістю внесення змін або перегляду впродовж цього періоду
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.forlan.org.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготувати фахівців у галузі сучасної психології, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, здатних до самоосвіти та самовдосконалення.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки Спеціальність : 053 Психологія Форма навчання: денна Програма охоплює: Обов'язкові освітні компоненти – 5400 ак.год (180 кредитів) – 75% Вибіркові освітні компоненти – 180 ак.год (60 кредитів) – 25% Загальний обсяг: 7200 акад. год. / 240 кредитів Об'єкт вивчення: психічні явища, їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах;

	<p>психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: система психологічних знань, базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів, науково-прикладних завдань.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги.</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, сучасні інформаційні та комунікаційні технології.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей майбутніх практичних психологів для успішного здійснення професійної діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Основний фокус освітньо-професійної програми – підготовка фахівця в галузі соціальних та поведінкових наук зі спеціальності 053 Психологія, який може виконувати обов'язки практичного психолога у закладах освіти, центрах надання психологічної допомоги, соціальних установах та громадських об'єднаннях.</p> <p>Ключові слова: практична психологія, психолого-педагогічна підготовка, психологічний супровід, психологічна допомога, психологічне консультування.</p>
Особливості програми	<p>Освітньо-професійна програма містить інтегральну, загальні та професійні (фахові) компетентності, нормативний зміст підготовки та результати навчання фахівців, які здатні вирішувати складні спеціалізовані завдання в галузі практичної психології.</p> <p>Програма передбачає проведення психологічної навчальної, діагностичної та виробничої практики, виконання та захист кваліфікаційної роботи з психології та складання атестаційного екзамену.</p> <p>Дисципліни за вибором представляють собою динамічну частину професійної підготовки психологів: зміст та тематика вибіркових освітніх компонент змінюється відповідно до актуальних суспільних проблем в галузі сучасної практичної психології.</p>
4- Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, які здобули освіту за освітньою програмою Практична психологія можуть обіймати такі посади:</p> <ul style="list-style-type: none"> - психолог / практичний психолог, Код КП 2445.2 - соціальний патолог, Код КП 2442.2 - асистент вчителя асистент вихователя соціального по роботі з дітьми-інвалідами, Код КП 3340 - фахівець з вирішення конфліктів (побутова сфера), Код КП 3460

	- фахівець з найму робочої сили, Код КП 3423
Подальше навчання	Випускники можуть продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійними або освітньо-науковими програмами підготовки за цією спеціальністю, набувати додаткові кваліфікації в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудовано на принципах студентоцентрованого навчання, самонавчання, проблемно-орієнтованого, системного, індивідуально-творчого підходу. Освітній процес здійснюється на засадах компетентнісного інтегративного підходу із застосуванням інноваційних, інтерактивних технологій, що визначає гуманістично-творчий стиль суб'єкт-суб'єктної взаємодії, особистісно зорієнтованого навчання. Форми навчання: аудиторні (лекційні, у т.ч. мультимедійні, інтерактивні, практичні, семінарські заняття, тренінги), позааудиторні (індивідуальні, консультації, диспути, дискусії, «круглі столи», ділові ігри, написання та захист кваліфікаційних, виробнича практика, науково-дослідна робота), самостійна робота, індивідуальна робота. Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемний, дослідницький, частково-пошуковий; інтерактивні та ігрові технології, дистанційні освітні технології.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється за 4-бальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 2-рівневою національною шкалою (зараховано/незараховано), 100-бальною шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX) відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Модульно-рейтингова система, що передбачає оцінювання компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою, за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності: творчі роботи, презентації, проекти, реферати, есе, захист звіту з практик, контрольні роботи, поточний, підсумковий контроль. Усні і письмові іспити, диференційовані заліки, атестаційна робота бакалавра.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 5	Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК 7	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 8	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 9	Здатність працювати в команді.
ЗК 10	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності (ФК)	
ФК 1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
ФК 2	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
ФК 3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
ФК 4	Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
ФК 5	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
ФК 6	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
ФК 7	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
ФК 8	Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
ФК 9	Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.
ФК 10	Здатність дотримуватися норм професійної етики.
ФК 11	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
7 – Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 1	Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПРН 2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
ПРН 3	Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
ПРН 4	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 5	Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ПРН 6	Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
ПРН 7	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
ПРН 8	Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.
ПРН 9	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
ПРН 10	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
ПРН 11	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.
ПРН 12	Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
ПРН 13	Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
ПРН 14	Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
ПРН 15	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
ПРН 16	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
ПРН 17	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
ПРН 18	Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Освітню діяльність у Горлівському інституті іноземних мов забезпечують 9 докторів наук та 41 кандидат наук.</p> <p>Підготовку бакалаврів за освітньою програмою здійснюють 5 докторів наук, професорів, 1 доктор наук, доцент, 6 кандидатів наук, доцентів, 8 кандидатів наук. Усі вони є штатними співробітниками Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» і працюють на кафедрах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психології. 2. Української філології. 3. Педагогіки та методики викладання. 4. Вітчизняної та зарубіжної історії 5. Англійської філології та перекладу
----------------------	---

Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічні ресурси: навчальні приміщення; комп'ютерні та мультимедійні класи; бібліотека; гуртожитки; ресурсний центр гуманітарних дисциплін; точки бездротового доступу до мережі Internet; спортивний зал/ тренажерний зал, спортивний майданчик із тенісним кортом
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Корпоративне інформаційно-освітнє середовище (ІОС): офіційний веб-сайт http://forlan.org.ua/ ; наявність навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді); необмежений доступ до мережі Internet. Навчально-методичне забезпечення: навчальні та робочі програми дисциплін, силабуси навчальних дисциплін; графіки освітнього процесу; навчально-методичні комплекси дисциплін; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти; програми практик; програми підсумкового контролю та атестації здобувачів вищої освіти; пакети комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти України на основі двосторонніх договорів між Горлівським інститутом іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» та університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх партнерських угод (договорів) про співробітництво між Горлівським інститутом іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	ГПМ має дозвіл на підготовку іноземців за акредитованими напрямами (спеціальностями). Ліцензійний обсяг – 80 осіб (Рішення ДАК, протокол № 86 від 10. 03. 2011р.). Вимоги щодо зарахування на навчання іноземних здобувачів визначаються МОН України в Умовах вступу або Порядку прийому на навчання щорічно.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількіс ть Кредит ів	Форма підсумковго контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
ОК 1	Історія та культура України	3	Екзамен
ОК 2	Практичний курс англійської мови	26	Екзамен (1,2,4,6,7); диф.залік(3,8) залік (1,5)
ОК 3	Психофізіологія	4	Екзамен
ОК 4	Загальна психологія	9	Д/залік (1), екзамен (2)

ОК 5	Анатомія та еволюція нервової системи людини	3	Екзамен
ОК 6	Психогігієна	3	Д/залік
ОК 7	Психологія спілкування	3	Екзамен
ОК 8	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	3	Залік
ОК 9	Педагогіка	4	Екзамен
ОК 10	Зоопсихологія. Порівняльна психологія	3	Д/залік
ОК 11	Основи соціальної психології та соціології	6	Екзамен
ОК 12	Патопсихологія і основи клінічної психології	3	Д/залік
ОК 13	Вікова психологія	4	Д/залік
ОК 14	Інформаційно-комунікаційні технології в галузі	3	залік
ОК 15	Філософія	3	Екзамен
ОК 16	Психологія особистості	3	Екзамен
ОК 17	Педагогічна психологія	3	Екзамен
ОК 18	Диференційна психологія	3	Д/залік
ОК 19	Математичні методи в роботі психолога	3	Екзамен
ОК 20	Методика використання комп'ютерних технологій у роботі психолога	3	Залік
ОК 21	Сучасні теорії глибинної психології	4	Екзамен
ОК 22	Когнітивна психологія	3	Екзамен
ОК 23	Історія психології	3	Д/залік
ОК 24	Практикум із вікової психології	3	Залік
ОК 25	Українська мова за професійним спрямуванням	3	Д/залік
ОК 26	Експериментальна психологія	5	Залік (5), екзамен (6)
ОК 27	Основи міждисциплінарної методології	3	Залік
ОК 28	Основи наукових досліджень. Курсова робота з психології	4	Залік (5), диф.залік (6)
ОК 29	Психодіагностика	3	Екзамен
ОК 30	Методика багатомірного аналізу	3	Д/залік
ОК 31	Практикум із соціальної психології та соціології	3	Д/залік
ОК 32	Основи психологічного консультування	3	Екзамен
ОК 33	Психологічна служба в закладах освіти	3	Екзамен
ОК 34	Медична психологія	3	Екзамен
ОК 35	Інженерна психологія та психологія праці	3	Екзамен
ОК 36	Тренувальний практикум з психологічного супроводу особистості та груп	3	
ОК 37	Психологічна експертиза	3	Д/залік
ОК 38	Психологія сім'ї	3	Екзамен
ОК 39	Прикладні психотехнології. Консультування он-лайн.	3	Екзамен
ОК 40	Психологія інклюзивної освіти	3	Екзамен
ОК 41	Практикум з психологічної допомоги	3	Д/залік
ОК 42	Психологічна практика (навчальна, діагностична)	3	Д/залік
ОК 43	Психологічна практика (виробнича)	3	Д/залік
ОК 44	Психологічна практика (науково-виробнича)	6	Д/залік
ОК 45	Кваліфікаційна робота з психології	6	-
	Загальний обсяг обов'язкових компонент:	180	
Вибіркові компоненти ОПП			
ВК 1	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 2	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 4	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік

ВК 5	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 6	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 7	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 8	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 9	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 10	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 11	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 12	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 13	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 14	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
ВК 15	Вибіркова дисципліна (вибір з переліку)	4	Залік
	Загальний обсяг вибіркового компонента	60	
	Загальний обсяг освітньо-професійної програми	240	

Дисципліни вільного вибору здобувачів формують загальні або професійні компетентності, розширюють кругозір та підвищують загальнокультурний рівень здобувачів, поєднують теоретичну та практичну підготовку фахівців з їхньою участю в професійній та науково-дослідницькій діяльності.

Реалізація вибіркового компонента освітньої програми регламентується Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами ГПМ, згідно з яким здобувачі можуть вибирати такі дисципліни:

Перелік дисциплін вільного вибору здобувача, розроблений кафедрами, становить єдиний перелік навчальних дисциплін ГПМ незалежно від рівня освіти та спеціальності освітньої програми (п. 2.3 Положення).

Перелік вибіркового компонента освітньої програми Практична психологія

Загальноосвітні:

1. Історія світової культури
2. Україна в геополітичному протистоянні початку ХХІ ст.
3. Цінності та світогляд людей: від минулого до сьогодення
4. Гендерні аспекти функціонування сучасного соціуму
5. Основи англійського спілкування
6. Граматична організація англійського дискурсу
7. Лексико-граматична побудова англійської комунікації
8. Граматична організація англійського дискурсу
9. Кіно і література: поетика взаємодії
10. Літературна репутація як історико-культурна проблема
11. Українська культура в умовах поліетнічного суспільства
12. Письменники сучасності – лауреати Національної премії України імені Тараса Шевченка
13. Драматургічний воркшоп
14. Психоаналіз не для психоаналітиків
15. Медіація: технологія посередництва в конфлікті
16. Психологія масової поведінки
17. Психологічна допомога в кризових ситуаціях
18. Технології емоційної рівноваги
19. Психологія сімейних відносин
20. Психологія кар'єри
21. Психологічні та медико-соціальні аспекти психічного здоров'я
22. Психологія мистецтва
23. Екологічна психологія
24. Психотехнології в бізнесдіяльності

25. Крос-культурна психологія

Професійного спрямування

1. Психологія підприємництва
2. Сексологія та психологія сексуальності
3. Технології психологічної допомоги он-лайн
4. Основи дитячої патопсихології
5. Психотехнології групової роботи
6. Психологія екстремальних ситуацій
7. Кримінальна психологія
8. Профілактика та психокорекція відхиленої поведінки
9. Психологія соціальної роботи
10. Психологія конфлікту
11. Гендерна психологія
12. Психологія менеджменту
13. Політична психологія
14. Геронтопсихологія
15. Психологія реклами
16. Технології арт-терапії

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Кожний із восьми семестрів закінчується складанням заліково-екзаменаційної сесії. Перелік заліків та екзаменів кожної екзаменаційної сесії визначений навчальним планом. У четвертому, шостому та сьомому семестрах здобувачі проходять навчальну (2 тижні), виробничу (2 тижні) та науково-виробничу психологічну практику (4 тижні), кожна з яких завершується диференційним заліком із виставленням відповідної оцінки.

Атестація здобувачів встановлює відповідність засвоєння здобувачами вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за відповідною спеціальністю.

Атестація випускників освітньо-професійної програми Практична психологія здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та комплексного валіфікаційного екзамену, який перевіряє досягнення результатів навчання.

Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері психології, що супроводжується проведенням досліджень. Під час виконання кваліфікаційної роботи здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинні продемонструвати свої уміння використовувати отримані знання, вміння та сформовані загальні і професійні компетентності, самостійно вирішувати завдання своєї професійної діяльності, уміти обґрунтовано обирати шляхи вирішення професійних завдань в контексті власного дослідження, науково аргументувати і захищати власну точку зору.

Кваліфікаційна робота розміщується на сайті закладу вищої освіти.

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з психології.

Атестація відбувається відкрито і публічно.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього моніторингу освітньо-професійної програми

Процедури і заходи забезпечення якості освіти	Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм відповідно до «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»». Забезпечення публічності інформації про освітні програми, про ступені вищої освіти та кваліфікації. Забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Визначені та легалізовані Горлівським інститутом іноземних мов у Положенні «Про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (із змінами та доповненнями)», «Про освітні програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти в Горлівському інституті іноземних мов ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»».

Оцінювання здобувачів вищої освіти	<p>Відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу в Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» (із змінами та доповненнями)». Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді семестрового контролю: модульний контроль, заліки, екзамени та захист кваліфікаційної роботи.</p>
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників	<p>Визначені та легалізовані закладом вищої освіти у відповідних документах. Інформаційний пакет освітньо-професійної програми розміщений на сайті інституту.</p>
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	<p>Забезпечується розміщенням відповідної інформації про освітньо-професійну програму на сайті інституту http://forlan.org.ua/</p>
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі запобігання та виявлення академічного плагіату	<p>Підготовка здобувачів здійснюється на основі принципів академічної доброчесності та корпоративної етики, визначених в «Положенні про академічну доброчесність у Горлівському інституті іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»» та «Кодексі етики Горлівського інституту іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»». Кваліфікаційні роботи здобувачів проходять перевірку на плагіат.</p>

**МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»**

Таблиця 1

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	
ЗК 1							+	+	+										+	+			
ЗК 2			+	+							+	+	+			+							
ЗК 3		+					+							+						+			
ЗК 4			+									+	+		+								
ЗК 5							+				+					+		+			+	+	
ЗК 6	+					+			+	+	+												
ЗК 7																	+					+	
ЗК 8							+		+		+					+	+					+	
ЗК 9							+										+	+					
ЗК 10	+	+									+				+	+							
ЗК 11	+					+		+							+		+						
ФК1			+	+	+					+								+			+	+	
ФК2					+				+	+		+	+		+	+					+		
ФК3			+	+	+					+											+	+	
ФК4		+													+						+		
ФК5				+									+					+					
ФК6				+							+		+						+				
ФК7											+	+	+										
ФК8							+				+												
ФК9		+				+		+						+			+				+		
ФК10	+						+												+				
ФК11		+				+		+	+					+						+	+		

Скорочення: ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності, ОК – обов’язкова компонента, ВК- вибіркова компонента

Продовження Таблиці 1

	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45
ЗК 1		+					+		+	+	+		+			+		+	+	+	+		
ЗК 2	+			+						+	+	+		+		+			+	+	+	+	+
ЗК 3			+										+			+							
ЗК 4					+	+													+	+	+	+	
ЗК 5		+					+		+												+		
ЗК 6	+				+	+				+	+			+						+	+	+	
ЗК 7				+	+					+					+	+	+	+			+	+	
ЗК 8		+							+								+		+	+	+		
ЗК 9					+				+									+	+	+	+		
ЗК 10	+									+			+		+		+				+		
ЗК 11	+				+					+			+		+		+						
ФК1	+						+	+						+									
ФК2	+												+										
ФК3							+					+			+		+						
ФК4					+	+								+								+	+
ФК5		+		+		+	+				+			+				+		+			+
ФК6				+		+	+	+						+								+	+
ФК7		+		+			+	+		+				+				+		+	+	+	+
ФК8									+	+	+		+		+	+		+			+		
ФК9										+			+		+				+	+	+	+	
ФК10			+									+											
ФК11			+			+		+															

Скорочення: ЗК – загальні компетентності, ФК – фахові компетентності, ОК – обов’язкова компонента

**МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН)
ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»**

Таблиця 2

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	
ПРН 1			+										+			+							
ПРН 2					+	+													+	+	+	+	
ПРН 3		+	+				+		+													+	
ПРН 4	+				+	+					+	+		+							+		+
ПРН 5			+	+	+					+					+	+	+	+					+
ПРН 6		+							+								+		+	+			
ПРН 7			+		+				+									+	+	+			
ПРН 8	+										+		+		+		+					+	
ПРН 9	+				+						+		+		+		+						
ПРН10	+						+	+						+									
ПРН11	+												+										
ПРН12							+					+			+		+						
ПРН13					+	+								+									+
ПРН14		+		+		+	+				+			+				+			+		
ПРН15				+		+	+	+						+									+
ПРН16		+		+			+	+		+		+		+				+			+	+	+
ПРН17									+	+	+	+	+		+	+		+				+	
ПРН18			+								+	+	+		+				+	+	+	+	+

Скорочення: ПРН – програмні результати навчання, ОК – обов’язкова компонента

Продовження Таблиці 2

	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45
ПРН 1		+					+							+					+	+			
ПРН 2			+			+						+	+		+								
ПРН 3							+				+					+		+	+		+	+	
ПРН 4	+					+			+	+	+								+				+
ПРН 5								+									+			+		+	+
ПРН 6							+		+		+			+		+	+			+		+	+
ПРН 7							+							+			+	+		+			+
ПРН 8	+	+						+			+				+	+							+
ПРН 9	+					+		+							+		+						
ПРН10			+	+	+					+				+				+			+	+	
ПРН11					+				+	+		+	+		+	+					+		
ПРН12			+	+	+					+											+	+	
ПРН13		+													+					+			
ПРН14				+									+					+					
ПРН15				+							+		+						+				
ПРН16											+	+	+										
ПРН17						+	+				+												
ПРН18		+						+						+			+			+			

Скорочення: ПРН – програмні результати навчання, ОК – обов’язкова компонент

